

Příloha č .3 Otevřená věda a správa výzkumných dat v projektu RESTART

1. Plán správy výzkumných dat (Data Management Plan – DMP)

1. Hlavní řešitel musí vypracovat Plán správy dat (DMP) a předložit jej příjemci do 6 měsíců od zahájení návratového grantu. DMP průběžně aktualizovat a na vyžádání předložit.
2. DMP musí obsahovat zejména:
 - a. Popis typů dat vzniklých v návratovém grantu.
 - b. Způsob sběru, zpracování, uchování sdílení a archivace dat.
 - c. Identifikaci dat, která (ne)budou zveřejněná (např. kvůli ochraně duševního vlastnictví).
 - d. Způsob zajištění souladu s FAIR principy (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable).
3. DMP bude vypracováno v šabloně Horizon Europe.
4. Hlavním řešitelům s přihlašovacími údaji VŠCHT Praha je pro přípravu DMP bezplatně k dispozici nástroj [Data Stewardship Wizard](#) (DSW).

2. Otevřený přístup k datům

1. Hlavní řešitel je povinen zajistit otevřený přístup k výzkumným datům (přínejmenším těch spjatých s publikacemi) jejich umístěním do důvěryhodného repozitáře (např. [Zenodo](#), [Národní repozitář](#)).
2. Data je nutné publikovat dle zásady „*otevřené jak jen možno, uzavřené jen jak nutno*“. Nepublikace dat je po řádném zdůvodnění v DMP možná tehdy, pokud by jejich publikací došlo například k:
 - a. ohrožení oprávněného zájmu výzkumníka, resp. instituce (např. ochrana duševního vlastnictví, komerční zájmy),
 - b. porušení právních a etických zásad na ochranu osobních a citlivých dat,
 - c. ohrožení bezpečnosti státu (např. data s vojenským potenciálem).
3. Hlavní řešitel se po dobu projektu, resp. po dobu jeho udržitelnosti, zavazuje periodicky přezkoumávat, zda důvody pro nezveřejnění dat neopadly. V případě opadnutí těchto důvodů je nezbytné data zveřejnit.
4. Vlastní data uložená v repozitáři je nutné zpřístupnit pod licencí CC BY 4.0 nebo ekvivalentní otevřenou licencí (např. v případě publikace software).
5. Metadata výzkumných dat musí:
 - a. být veřejně dostupná (na úrovni CC 0)
 - b. být strojově čitelná
 - c. obsahovat persistentní identifikátor (typicky DOI, ev. handle) a
 - d. být v souladu s doporučením pro metadatový popis (např. dle doporučeného postupu na [publikování dat na VŠCHT Praha](#)).
6. V repozitáři je dále nutné vedle vlastních výzkumných dat uvést také odkazy na další výzkumné výstupy, software, nástroje a protokoly nezbytné pro ověření či replikaci výsledků.
7. Data spjatá s publikací (např. články) by měla být v repozitáři zveřejněna nejpozději v den přijetí publikace. Ostatní data by měla být uveřejněna nejpozději do konce řešení projektu.

3. Otevřený přístup k publikačním výstupům (Open Access – OA)

1. Hlavní řešitel projektu má povinnost zajistit otevřený přístup k publikačním výsledkům druhu J „recenzovaný odborný článek“ s příznakem „article“, „review“, nebo „letter“ dle Metodiky hodnocení výzkumných organizací 2017+ a 2025+ (dále jen „článek“) vzniklé v rámci projektu budou:
 - a. Publikovány v režimu Open Access (zlatá, diamantová, nebo zelená cesta).

- b. Bezodkladně uloženy do důvěryhodného repozitáře (např. Zenodo, Národní repozitář) a doplněny o relevantní data k naplnění FAIR principů, např. dle doporučeného postupu na auto-archivace článků na VŠCHT Praha. V případě článku, jehož korespondenční (hlavní) autor je jeho prostřednictvím afiliován výhradně k zahraniční instituci / zahraničním institucím, nebo v případě jiných druhů publikačních výsledků, je hlavnímu řešiteli zajištění otevřeného přístupu doporučováno.
- c. Okamžitě dostupné bez embarga, bezplatně, trvale a neomezeně.
- d. Licencovány pod veřejnou licencí Creative Commons Attribution International (CC BY 4.0) vyjma monografií či delších textů, které mohou být zveřejněny s licencí CC BY-NC/ND.
- e. Publikovány tak, aby byla uchována dostatečná autorská a majetková práva, aby bylo možné výše uvedené podmínky splnit (např. autor nedá nakladatelství výlučnou licenci).

4. Monitoring a kontrola

- 1. Splnění povinností uvedených v tomto dokumentu je předmětem kontrol na místě ze strany poskytovatele grantu.
- 2. Příspěvek projektu ke vzniku publikace či datasetu musí být jednoznačně identifikovatelný (např. DOI a dedikací grantu v poděkování).
- 3. Plnění OS požadavků bude kontrolováno v rámci průběžných a závěrečných zpráv projektu a hodnoceno Vědeckou komisí Restart.
- 4. Nedodržení zásad může být důvodem pro omezení/ukončení financování.

5. Podpora a školení

- 1. Hlavní řešitel projektu se zavazuje, že alespoň jeden člen týmu absolvuje školení v oblasti Open Science, resp. správy výzkumných dat, pořádané VŠCHT Praha (např. [Data Stewardship Course](#)), nebo jinou uznanou institucí, nejpozději do 3 měsíců od zahájení projektu. Tuto povinnost je možné splnit doložením absolvování takového kurzu před méně než rokem před zahájením projektu.
- 2. Během realizace projektu bude mít tým možnost využít:
 - a. Školení a konzultace s Centrem informačních služeb VŠCHT Praha, resp. s fakultními datastewardsy, které je možné kontaktovat na researchdata@vscht.cz.
 - b. podporu při správě dat, včetně možnosti zřízení pozice data stewarda.
 - c. institucionální nástroj DSW pro psaní Plánu správy dat.

6. Způsobilé náklady

Následující způsobilé výdaje návratového grantu jsou účtovány centrálně z položky Publikační poplatky (iFIS 965-12-1390) v rámci projektu RESTART:

- a. Article Processing Fees spojené s publikací v režimu (gold) Open Access.
- b. Náklady na správu výzkumných dat (např. anonymizace, zpracování, ukládání).
- c. Osobní náklady na pozice pro koordinaci správy dat (např. data steward).